

Утверждаю:

Средседатель предметно-методической Комиссии

I. ВИКОНАЙТЕ ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ.

 Шеметов Н.В.

Завдання 1–10 мають по чотири варіанти відповідей, із яких лише одна правильна. Оберіть правильну відповідь і позначте її.

1. Оберіть твердження, що відповідає Федеральному закону «Про мови народів Російської Федерації».

А. Республіки мають право встановлювати відповідно до Конституції Російської Федерації свої державні мови.

Б. Республіки мають право встановлювати відповідно до Конституції Російської Федерації свої національні мови.

В. Республіки мають право встановлювати відповідно до Конституції Російської Федерації свої регіональні мови.

Г. Республіки мають право встановлювати відповідно до Конституції Російської Федерації свої традиційні мови.

Відповідь:

2. Оберіть правильне твердження, що відповідає ст. 2 Федерального закону «Про мови народів Російської Федерації».

А. Російська Федерація гарантує всім її народам незалежно від їх чисельності рівні права на збереження та всебічний розвиток державної мови, свободу вибору й вживання мови спілкування.

Б. Російська Федерація гарантує всім її народам незалежно від їх чисельності рівні права на збереження та всебічний розвиток рідної мови, свободу вибору й вживання мови спілкування.

В. Російська Федерація гарантує всім її народам залежно від їх чисельності права на збереження та всебічний розвиток рідної мови, свободу вибору й вживання мови спілкування.

Г. Російська Федерація гарантує всім її народам залежно від їх чисельності права на збереження та всебічний розвиток державної мови, свободу вибору й вживання мови спілкування.

Відповідь:

3. У якій статті Конституції Республіки Крим визначено статус української мови?

А. Стаття 1. Б. Стаття 10. В. Стаття 13. Г. Стаття 19.

Відповідь:

4. Засіб спілкування людей – це...

А. Емотивна функція мови.

Б. Когнітивна функція мови.

В. Комунікативна функція мови.

Г. Мислетворча функція мови.

Відповідь:

5. Вступ до мовознавства – це пропедевтичний курс...

А. Конкретного мовознавства.

Б. Загального мовознавства.

В. Прикладного мовознавства.

Г. Зіставного (типологічного) мовознавства.

Відповідь:

6. Основною рисою мовної норми є:

А. Традиційність.

Б. Гнучка стабільність.

В. Варіативність.

Г. Усі названі ознаки.

Відповідь:

7. Написання якого слова не відповідає нормам правопису?

А. Брюссель.

Б. Шиллер.

В. Таллінн.

Г. Одесса.

Відповідь:

8. У якому рядку всі словосполучення правильні?

А. Далека путь, працювати безпереривно, бігло читати, сама ближча зупинка.

Б. Красиве намисто, дякую вас, два з половиною метри, вимкнув світло.

В. Три четвертих гектара, у будь-якому магазині, свій власний автопортрет, більша половина.

Г. Півтори хвилини, освітлена кімната, освічена людина, обсяг виробництва, об'єм бочки.

Відповідь:

9. У якому рядку правильно вжито пароніми?

- А. Домашня адреса, вітальний адрес.
- Б. Військовий парад, воєнний інститут.
- В. Присадибна ділянка, земельна дільниця.
- Г. Освітлена вулиця, освітчена людина.

Відповідь:

10. Що означає фразеологізм ПЕРЕДАТИ КУТІ МЕДУ?

- А. Перевищувати норму.
- Б. Приготувати кутю.
- В. Передати естафету.
- Г. Віддати комусь.

Відповідь:

Прочитайте текст, виконайте подані після нього завдання 11–15, які передбачають вибір речення, що містить певне мовне явище (розділові знаки пропущено). Оберіть правильні відповіді (їх може бути одна або декілька).

(1) У традиційному селянському житлі покуть *розташовувався* по діагоналі від печі. (2) Біля нього як правило стояв стіл накритий скатертиною і хліб-сіль що символізували нашу прадавню гостинність. (3) Це місце з *давніх давен* вважали святим. (4) У почесному кутку повсякчас висіла ікона Ісуса Христа чи Матері Божої. (5) Для неї спеціально виготовляли більших розмірів вишитий рушник який у народі називали «божником». (6) Обопільні його кінці сягали лави іноді полотнини збирали «в збірки» й *перев'язували* щоб у такий спосіб надати *найпочеснішій* іконі урочистості й святості. (7) Зверху божник *прикрашали* паперовими або засушеними квітами рути-м'яти (За В. Скуратівським).

11. Укажіть номери речень, які є простими.

Відповідь:

12. Укажіть номери односкладних речень.

Відповідь:

13. Укажіть номери речень з підрядною означальною частиною.

Відповідь:

14. Укажіть номери речень, що містять дієприкметники.

Відповідь:

15. Укажіть речення, у якому допущено помилку у виділеному курсивом слові.

Відповідь:

Завдання 16–20 мають на меті встановлення відповідності. До кожного рядка, позначеного цифрою, доберіть відповідник, позначений буквою.

16. Установіть відповідність між словами і їх лексичним значенням.

1. Лікарняний	А. Пов'язаний з лікуванням
2. Лікарський	Б. Стосується ліків
3. Лікарський	В. Стосується лікарні
4. Лікувальний	Г. Який використовують для профілактики
	Г. Стосується лікаря і його діяльності

Відповідь: 1. 2. 3. 4.

17. Установіть відповідність між словами та частинами мови, до яких вони належать.

1. Там, попідвіконню, добре, навесні.	А. Іменники.
2. Семеро, троє, вісім, мільйон.	Б. Прислівники.
3. Четвірка, трійка, отара, згря.	В. Займенники.
4. Дводенний, зелений, тризначний, десятирічний.	Г. Прикметники.
	Г. Числівники.

Відповідь: 1. 2. 3. 4.

Г. Числівник.

Відповідь: 1. 2. 3. 4.

частины.

- Г. Щасливий, хто сни має милі (Леся Українка).

Відповідь: 1. 2. 3. 4.

Г. Надгірна ніч. Холодні роси.

Відповідь: 1. 2. 3. 4.

У завданнях 21–29 правильні відповіді необхідно *вписати словами* самостійно.

Відповідь:

Відповідь:

Відповідь:

Відповідь:

4.

Відповідь:

27. До поданого числівника доберіть потрібну форму іменника: НУЛЬ ЦІЛИХ І ЧОТИРИ ДЕСЯТИХ.

Центнерів. Центнера. Центнери. Центнеру.

Відповідь:

28. Знайдіть помилку у творенні форми кличного відмінка (розділові знаки пропущено). Запишіть правильно.

1. Місяцю-князю ти чарівниченьку смуток на твому ясному личеньку. 2. Скажи мені правду мій друже Андрію. 3. Гале моя мрійнице кохана. 4. Шановний вдячний читачу звертаюся до тебе.

Відповідь:

29. Який розділовий знак пропущено в реченні?

Дмухнув вітер понад ставом і сліду не стало.

Відповідь:

У завданні 30 правильні відповіді необхідно підкреслити однією лінією.

30. Знайдіть фразеологізми в тексті. Підкресліть їх.

Та що се ти мені байки плетеш,

На глум здіймаєш чи смієшся в вічі?

Нема ніде нічого, а вона

Якогось дуба смаленого править (Леся Українка).

II. НАПИШІТЬ ЕСЕ НА ОДНУ ІЗ ЗАПРОПОНОВАНИХ ТЕМ (200–250 СЛІВ). ПІДТВЕРДІТЬ АБО СПРОСТУЙТЕ ВИСЛОВЛЕНУ ДУМКУ.

1. «Мов поганих не існує в світі, є лише погані мови» (Анатолій Бортняк).

2. «Мова – то не просто звуки, вивчені відповідними м'язами відповідних органів. Це – голос народу, неповторного тембру й інтонації...» (Борис Олійник).

3. «Поезія – це завжди неповторність, якийсь безсмертний дотик до душі» (Ліна Костенко).

III. ПЕРЕКЛАДІТЬ ПОДАНІ НИЖЧЕ ТЕКСТИ.

1. Перекладіть текст українською мовою (Л. С. Пастухова. Три різних носа и ямочка на шее).

Читатели, думаем, помнят, что в устойчивых сочетаниях *крутить носом* («выражать неудовольствие или пренебрежение; отказываться, упираться»), *зарубить на носу* («запомнить крепко-накрепко, навсегда») и *уйти с носом* («потерпеть неудачу в просьбах, отступить, ничего не добившись») мы имеем дело с тремя совершенно разными «носами».

Органом обоняния – *носом* – мы крутим, выражая неудовольствие.

Чтобы не забыть нужное, мы пользуемся записной книжкой, ноутбуком или старомодно завязываем узелок на носовом платке. А наши предки для этой цели имели «памятную дощечку», которую в старину называли *носом*. Такие дощечки (бирки, палочки) неграмотные люди носили с собой и на них делали всевозможные пометы – зарубки.

2. Перекладіть текст російською мовою (Український правопис. Передмова)

Правопис кожної мови складається з трьох підсистем: графіки (літер, якими позначають найтипівіші звуки та звукосполучення), орфографії (способів поєднання звуків і звукосполучень, що забезпечує однотипність написання слів) і пунктуації (розділових знаків, за допомогою яких позначають інтонаційне членування тексту).

Кожен із цих розділів має свою історію. Українська графіка (як і білоруська, болгарська, македонська, російська, сербська) бере свій початок від старослов'янського письма. У нинішньому українському алфавіті є тільки дві літери, що їх не було в кирило-мефодіївській абетці – це *г*, яка відома з кінця XVI ст. і набула поширення в XVII ст. та *ї*, що спершу вживалася замість колишньої літери *ѣ* та на місці *е* в новозакритому складі.